

Opintoihin sitoutuminen motivaation näkökulmasta

Jaana Viljaranta

Oppimisen motivaatiotutkimuksen professori
Itä-Suomen yliopisto

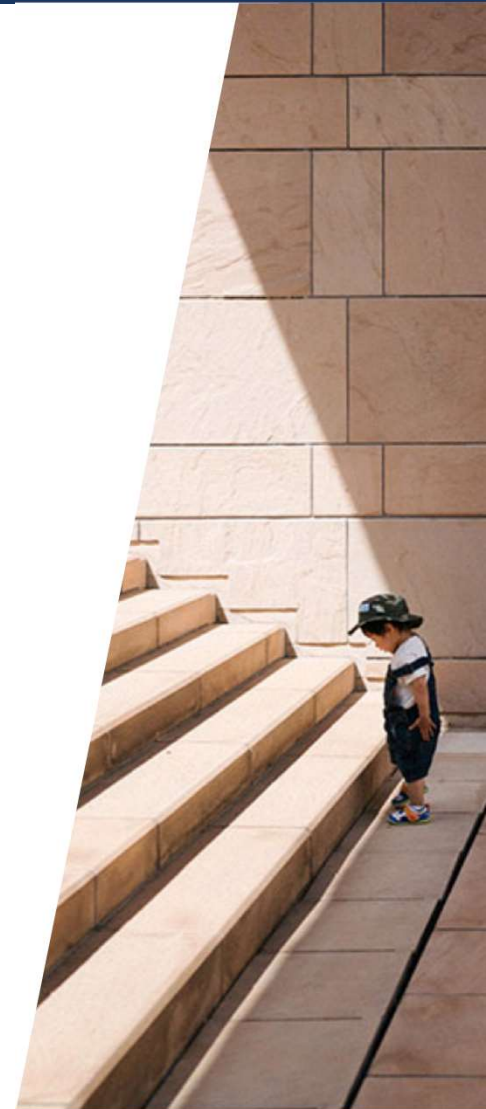
Mitä oppimiseen liittyvä motivaatio on?

Prosessi!

- Motivaatio on monimutkainen ja monitahoinen prosessi, joka ohjaa ja energisoi toimintaa tai estää sitä
- Motivaatiota voidaan tarkastella sekä yksilön kohtalaisen pysyvänä ominaisuutena että tietyssä tilanteessa syntyvänä lyhytkestoisempaa tunnetilana
- Motivaatio viriää oppijan yksilöllisten ominaisuuksien ja ympäristön keskinäisessä vuorovaikutuksessa
- Motivaatiota pohdittaessa on aina siis muistettava konteksti
 - Käsillä oleva tehtävä, sen kiinnostavuus ja siihen liittyvät vaatimukset jne.
 - Toimintaympäristö, yksilön oma historia, perhetausta, kulttuurinen ja yhteiskunnallinen konteksti

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

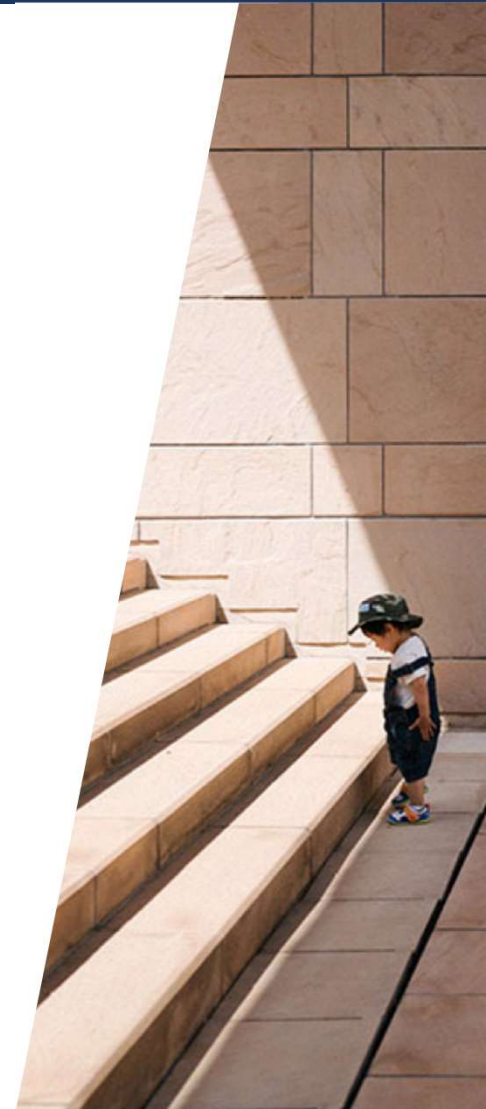
Odotukset ja arvostukset

Odotus-arvoteoria (Eccles ym., 1983)

- Opiskelua ja opintoja koskeviin suunnitelmiin ja erilaisiin valintoihin sekä sitoutumiseen vaikuttaa olennaisella tavalla, mistä asioista ja minkälaisista opintoihin liittyvistä sisällöistä yksilö on kiinnostunut ja mitkä asiat hän kokee itselleen tärkeiksi ja hyödyllisiksi. Toisaalta on myös olennaista, mitkä asiat ja sisällöt yksilö kokee aikaa vieviksi, rasittaviksi tai muita mahdollisuuksiaan rajoittaviksi. Edelleen tärkeää on se, miten yksilö odottaa menestyvänsä opinnoissaan.
- Opintoihin sitoutumiseen, suoriutumiseen sekä oppimista ja opiskelua koskeviin suunnitelmiin ja valintoihin vaikuttavat
 - kuinka paljon yksilö uskoo omiin kykyihinsä ja odottaa menestyvänsä opinnoissaan
 - miten paljon yksilö arvostaa opintojaan / eri asiasisältöjä

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Odotukset ja arvostukset

ODOTUKSET

Kuinka hyvä olen tässä asiassa?

Laajempia näkemyksiä omasta osaamisesta ja kyvistä

Missä määrin ja miksi jokin asia tai tehtävä vetää puoleensa tai saa sitoutumaan siihen

ARVOSTUKSET

Kiinnostusarvo

Missä määrin asia kiinnostaa yksilöä ja kuinka paljon yksilö siitä pitää

Hyötyarvo

Missä määrin yksilö kokee asian hyödylliseksi muiden tavoitteiden saavuttamisen kannalta

KUSTANNUKSET

Tekijät, jotka vähentävät halua sitoutua asiaan tai tehtävään

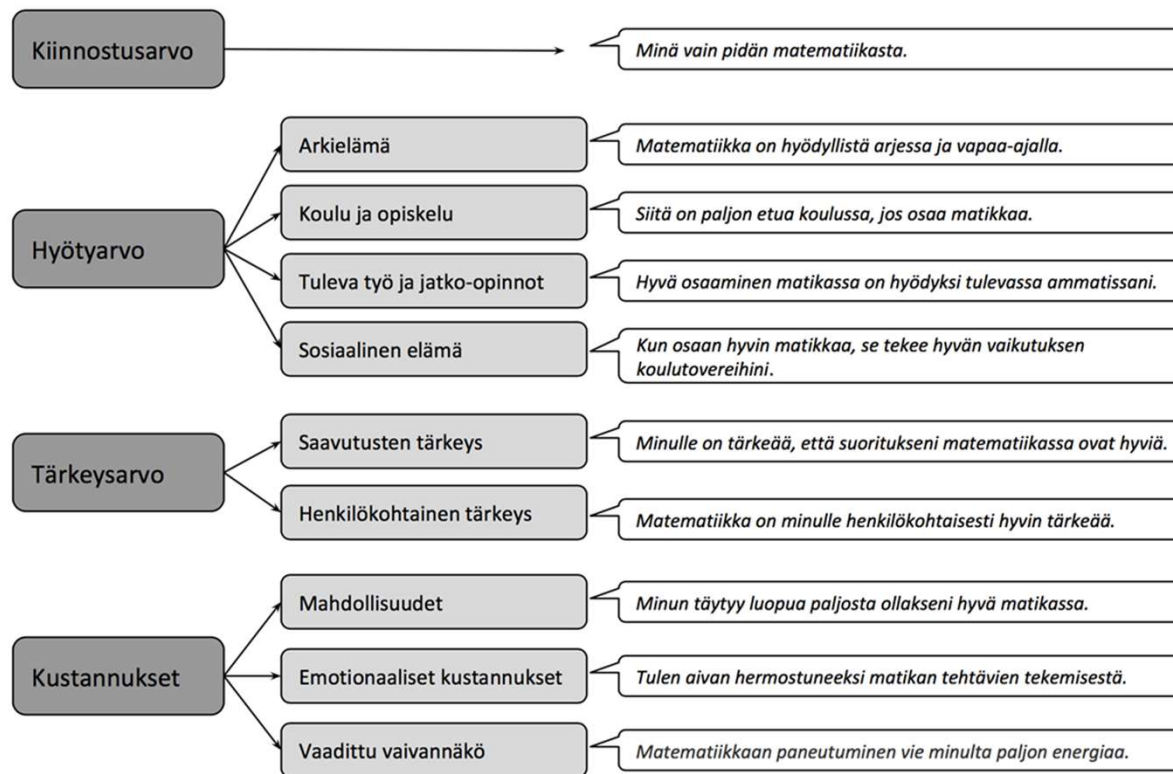
Esimerkiksi kielteiset tunteet, asiaan sitoutumisesta seuraava resurssien puute toiseen asiaan sitoutumiseen

TOIHIN
VÄT
NAT,
TUMINEN

Arvostusten osa-alueet, alaulottuvuudet ja esimerkkinsiot niiden mittaamiseen

(Gaspard ym., 2015, ks. Viljaranta & Tuominen, 2018)

Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa

Oppiminen

- Arvostusten osa-alueista erityisesti eri oppiaineisiin liitetyn **kiinnostuksen** on havaittu olevan yhteydessä oppimiseen ja opinnoissa suoriutumiseen jo ensimmäisistä kouluvuosista lähtien
- Kiinnostus saa paneutumaan opiskeluun sinnikkäämmin, mikä johtaa todennäköisemmin myös parempiin oppimistuloksiin
- Paremmat oppimistulokset yhteydessä korkeampiin **odotuksiin** omista mahdollisuuksista oppia ja pärjätä
- Tämä edelleen voi johtaa suurempaan kiinnostukseen jatkossa

Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa

Suoriutuminen

- Kiinnostuksen lisäksi koetun **tärkeyden** ja **hyödyllisyyden** on havaittu olevan yhteydessä opinnoissa suoriutumiseen, erityisesti koe- ja tenttimenestykseen.
- Myös asiasisältöjen / opiskeltavan kokonaisuuden kokeminen tärkeäksi ja hyödylliseksi saa panostamaan opiskeluun ja lisää sinnikkyyttä opiskelussa, mikä edelleen voi näkyä parempina tuloksina
- **Lisäksi koettujen kustannusten** on todettu olevan yhteydessä suoriutumiseen: mitä vähemmän kuormittavaksi tietyn asian opiskelu koetaan, sitä paremmin opinnoissa pärjätään

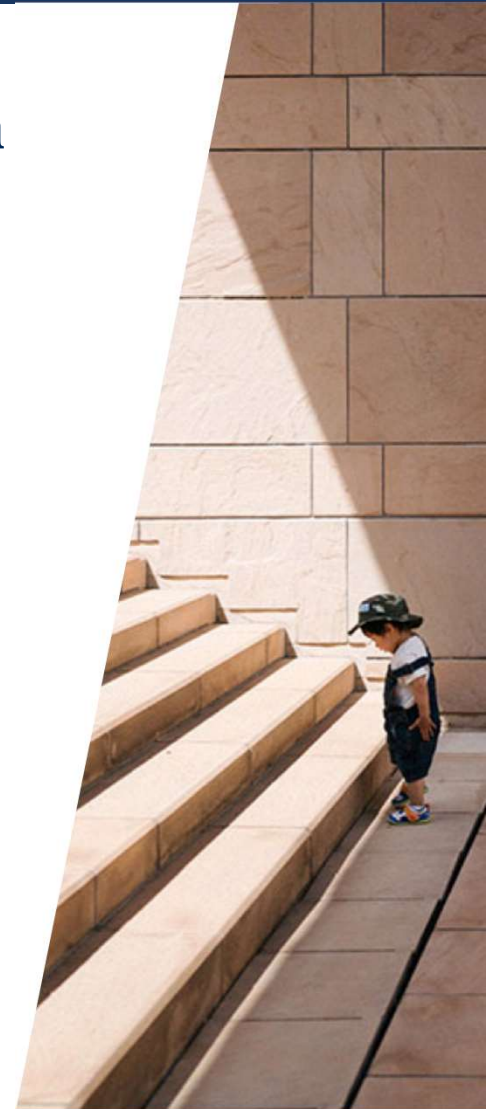
Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa

Koulutussuunnitelmat, valinnat ja niihin sitoutuminen

- Tietylle koulutus- tai ammattipolulle hakeudutaan todennäköisemmin, mikäli tällä polulla tarvittavat oppiaineet ja asiasisällöt koetaan tärkeiksi, hyödyllisiksi tai kiinnostaviksi.
- Esimerkiksi matematiikkaa arvostavat henkilöt valitsevat koulutuspolun eri vaiheissa enemmän matematiikan kursseja kuin matematiikkaa vähemmän arvostavat henkilöt.
- Vastaavasti henkilöt, jotka arvostavat matematiikkaa paljon, valitsevat vähemmän matematiikkaa arvostavia todennäköisemmin matematiikkaan liittyvän koulutusala

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa

Koulutussuunnitelmat, valinnat ja niihin sitoutuminen

- Viime aikoina ymmärretty kustannusten suuri merkitys: koetut kustannukset ennustavat kielteisesti koulutukseen liittyviä valintoja. Mikäli jonkin asian opiskelun kustannukset koetaan suuriksi, esimerkiksi menestymisen koetaan vaativan suhteettoman paljon työtä, tämä vähentää aikeita opiskella kyseistä asiaa tai suuntautua alalle, jossa tätä asiaa tarvitaan.
- Toisaalta on havaittu, että kustannusten alaulottuvuudet vaikuttavat eri tavoin!
 - Esimerkiksi Perez kollegoineen (2014) on todennut, että liian suuriksi koetut vaivannäköön tai mahdollisuuksiin liittyvät kustannukset johtivat yliopisto-opiskelijoiden aikeisiin keskeyttää opinnot. Toisaalta taas pääaineen opiskelun kokeminen stressaavaksi ja ahdistavaksi (emotionaaliset kustannukset) eivät ennustaneet keskeyttämisajatuksia.

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

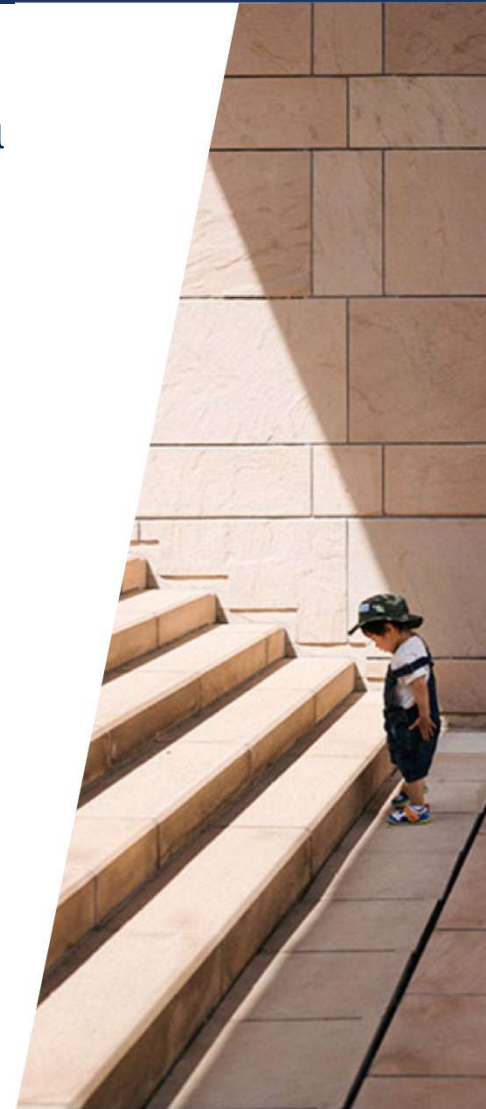
Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa

Hyvinvointi

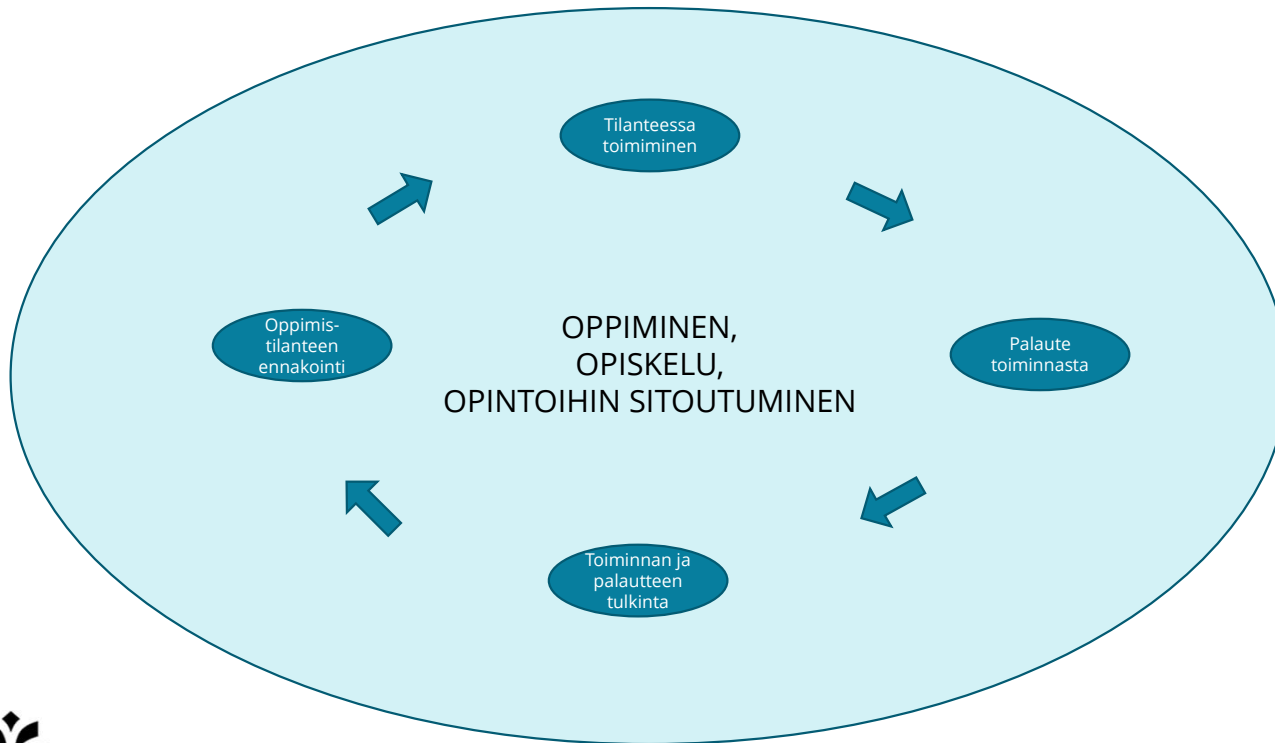
- Odotukset ja arvostukset ovat yhteydessä hyvinvointiin: luottamus omaan kykyihinkin ja mahdollisuuksiin sekä opinnoista pitäminen auttavat toimimaan sinnikkäästi ja adaptiivisesti myös tilapäisten vaikeuksien ja haasteiden edessä.
- Kustannukset puolestaan ovat yhteydessä moniin hyvinvoinnin kannalta kielteisiin asioihin kuten ahdistukseen, stressiin ja masennukseen.
- Hyvinvointi edelleen on tärkeä tekijä opintoihin sitoutumisen kannalta!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Motivaatio ja oppiminen prosessina

COVID-19 JA YLIOPISTO- OPISKELIJOIDEN MOTIVAATIO

Tutkimusesimerkki

- Millaisia erilaisia motivaatioprofiileja kolmen yliopiston opiskelijoilta voitiin tunnistaa, kun etäopiskelua oli jatkunut noin 9 kk?
- Miten eri tavoin motivoituneet opiskelijat voivat?

Juntunen, H. M. M., Tuominen, H., Viljaranta, J., Hirvonen, R., Toom, A., & Niemivirta, M. (2021). Feeling exhausted and isolated? The connections between university students' remote teaching experiences, motivation, and psychological well-being during the COVID-19 pandemic. Manuscript submitted for publication. <https://doi.org/10.31234/osf.io/zt8re>

COVID-19 JA YLIOPISTO- OPISKELIJOIDEN MOTIVAATIO

Tarkastelimme

- Odotuksia
- Kiinnostusta
- Tärkeyttä
 - Henkilökohtainen tärkeys
 - Saavutusten tärkeys
- Hyödyllisyyttä
 - Työn kannalta
- Kustannuksia
 - Vaadittu vaivannäkö
 - Mahdollisuuksiin liittyvät kustannukset

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

COVID-19 JA YLIOPISTO- OPISKELIJOIDEN MOTIVAATIO

**Tunnistimme kuusi erilaista
motivaatioprofiilia**

- 1) Kohtalaisen motivoituneet
- 2) Hyötyorientoituneet
- 3) Kuormittuneet
- 4) Välinpitämättömät
- 5) Myönteisen kunnianhimoiset
- 6) Kuormittuneet kunnianhimoiset

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

COVID-19 JA YLIOPISTO- OPISKELIJOIDEN MOTIVAATIO

**Motivaatioprofiilit, sitoutuminen ja
hyvinvointi?**

- Sekä myönteisesti kunnianhimoiset että kuormittuneet kunnianhimoiset kaikkein sitoutuneimpia opintoihinsa
- Niissä ryhmissä, joissa kustannukset olivat korkeita, esiintyi myös eniten kuormittuneisuutta, uupumusasteista väsymystä sekä masennusoireita

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Lopuksi: Odotusten ja arvostusten merkitys opiskelussa on suuri!

- Motivaatio on monimutkainen ja monitahoinen prosessi, joka ohjaa ja energisoi toimintaa tai estää sitä
- Motivaatio viriää oppijan yksilöllisten ominaisuuksien ja ympäristön keskinäisessä vuorovaikutuksessa
- Motivaatio, hyvinvointi ja opintoihin sitoutuminen kietoutuvat lopulta kaikki toisiinsa!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

KIITOS!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

